

U 22/2013 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta parlamentin ja neuvoston asetukseksi toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 26 päivänä maaliskuuta 2013 antama ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi (KOM(2013) 147 lopullinen) sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 2 päivänä toukokuuta 2013

Asunto- ja viestintäministeri *Krista Kiuru*

Rakennusneuvos Juha Parantainen

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

MUISTIO

EU/2013/0833

EUROOPAN KOMISSION EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI TOIMENPITEISTÄ NOPEIDEN SÄHKÖISTEN VIESTINTÄVERKKOJEN KÄYTTÖÖNOTON KUSTANNUSTEN VÄHENTÄMISEKSI (KOM(2013) 147 LOPULLINEN)**1 Yleistä**

Euroopan komissio antoi 26 päivänä maaliskuuta 2013 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (KOM(2013) 147 lopullinen) nopeiden laajakaistayhteyksien rakentamiskustannuksia alentaviksi toimiksi. Esitettyjen toimien tarkoituksena on tehostaa laajakaistarakentamista ja näin parantaa edellytyksiä sisämarkkinoiden syntymiselle ja toiminnalle. Komission arvion mukaan 10 % lisäys laajakaistapeitossa saa aikaan 1–1,5 % kasvun bruttokansantuotteessa ja parantaa työn tuottavuutta 1,5 %. Laajakaistayhteyksiin perustuvat innovaatiot synnyttävät komission arvion mukaan yrityksissä kaksi miljoonaa työpaikkaa vuoteen 2020 mennessä.

Komission asetusehdotuksen mukaan rakennustekniset työt muodostavat teknologiasta riippumatta valtaosan verkkojen yleisistä käyttöönoton kustannuksista. Niiden osuudeksi arvioidaan joidenkin teknologioiden osalta jopa 80 prosenttia. Määräämällä oikeuksia ja velvoitteita, joita sovelletaan sellaisenaan infrastruktuurin käyttöönoton eri vaiheissa, voidaan saada aikaan merkittäviä kustannussäästöjä. Investointien ja markkinoille tulon esteitä voidaan madaltaa sallimalla jo olemassa olevien passiivisten infrastruktuurien intensiivisempi käyttö, tehostamalla yhteistyötä rakennusteknisten töiden suunnittelussa, yksinkertaistamalla lupamenettelyjä sekä poistamalla esteitä, jotka haittaavat kiinteistöjen varustamista nopeisiin yhteyksiin valmiilla infrastruktuurilla.

Komissio haluaa puuttua neljään ongelma-alueeseen: (1) Uusien ja peruskorjattavien

rakennusten varustaminen nopeaa laajakais-taa varten, (2) Infrastruktuuriin pääsyn avaaminen oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin, mihin sisältyy myös hinta. Käyttöoikeudet koskisivat olemassa olevia kaapelikanavia, kaapelinsuojaputkia, kaapelikaivoja, jakokaappeja, pylväitä, mastoja, antennilaitteistoja, torneja ja muita tukirakennelmia, (3) Tehottomuuksien poistaminen rakennusteknisten töiden koordinoinnista huolehtimalla siitä, että mikä tahansa verkkooperaattori voi neuvotella sopimuksen muiden infrastruktuurin tarjoajien kanssa, (4) Monimutkaisen ja aikaa vievän lupaprosessin yksinkertaistaminen varsinkin mastojen ja antennien osalta edellyttämällä, että luvat myönnetään tai evätään kuuden kuukauden kuluessa ja että hakemukset voidaan jättää keskitetyn yhteyspisteen kautta.

Verkkojen välisten synergioiden maksimoimiseksi asetukset koskee sähköisten viestintäverkkojen tarjoajien lisäksi myös kaikkia muita sellaisten fyysisten infrastruktuurien omistajia, joihin voidaan sijoittaa sähköisen viestintäverkon elementtejä. Kyse on esimerkiksi sähkö-, kaasu-, lämmönjakelu- ja liikennepalveluista tai vesi- ja viemärintipalveluista.

2 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö*Olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeus*

Komissio haluaa vahvistaa verkkooperaattoreiden oikeutta tarjota käyttöoikeutta fyysiseen infrastruktuuriinsa ja velvollisuutta täyttää kohtuulliset pyynnöt, jotka

koskevat niiden fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeutta sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönottoa varten kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin.

Komission esityksen mukaan kaikilla verkko-operaattoreilla on oikeus tarjota muille operaattoreille pääsy omaan fyysiseen infrastruktuuriinsa, ja vastaavasti, verkko-operaattoreiden on sitä kirjallisesti pyydetessä myönnettävä teleyrityksille pääsy fyysiseen infrastruktuuriinsa syrjimättömin ehdoin (ml. hinnoittelu). Fyysiseksi infrastruktuuriksi katsotaan kaikki muu kuin aktiivinen infrastruktuuri: putket, mastot, kaapelikanavat, tarkastuskaivot, kaapelikaivot, jakokaapit, rakennukset, rakennusten sisäänkäynnit, antennilaitteistot, tornit ja pylvää sekä niiden oheistilat.

Pääsy fyysiseen infrastruktuuriin voidaan evätä perustelluista syistä; erityisesti infrastruktuuri on tarkoitukseen teknisesti sopimaton, tilan puute, turvallisuusnäkökohdat, verkkojen toisilleen aiheuttamat häiriöt ja sopivan vaihtoehdoisen infrastruktuurin olemassaolo. Verkko-operaattorin on ilmoitettava mahdollisen epäämisen syyt kuukauden kuluessa kirjallisen käyttöoikeuspyynnön esittämisestä.

Jos osapuolet eivät pääse asiassa sopimukseen, se voidaan viedä kansallisen riitojenratkaisuelimen ratkaistavaksi. Selvittelyelimenä toimii kansallinen sääntelyviranomaisen tai muu jäsenvaltion nimeämä toimija.

Fyysistä infrastruktuuria koskeva avoimuus

Teleyrityksen on kirjallisesta pyynnöstä keskitetyn tietopisteen kautta saatava seuraavat vähimmäistiedot minkä tahansa verkko-operaattorin fyysisestä infrastruktuurista: sijainti, reitti, koordinaatit, infrastruktuurin koko, tyyppi ja käyttötarkoitus sekä infrastruktuurin haltijan nimi ja yhteystiedot. Täsmennettyä aluetta koskevat vähimmäistiedot on annettava käyttöön viipymättä sähköisessä muodossa oikeasuhteisin, syrjimättömin ja läpinäkyvin ehdoin. Keskitetty tietopiste voi rajoittaa vähimmäistietojen saantia ainoastaan silloin, kun se katsotaan välttämättömäksi verkkojen turvallisuuden ja eheyden tai yritys- ja liikesalaisuuksien kannalta. Julkisten toimijoiden, joilla on hallus-

saan edellä kuvattua tietoa, on tuotava se saataville kuuden kuukauden kuluessa asetuksen voimaantulosta. Verkko-operaattoreiden on annettava tiedot käyttöön kuukauden kuluessa kirjallisesta pyynnöstä. Mahdolliset kiistat ratkaisee kansallinen selvittelyelin (kansallinen sääntelyviranomaisen tai muu jäsenvaltion nimeämä toimija).

Tiedonsaanti meneillään olevista tai suunnitelluista rakennustoista

Minkä tahansa verkko-operaattorin on annettava käyttöön tietyt vähimmäistiedot (töiden sijainti ja tyyppi, kyseessä olevat verkko-elementit, töiden arvioitu aloituspäivä sekä kesto ja yhteyshenkilö) fyysiseen infrastruktuuriinsa liittyvistä meneillään olevista tai suunnitelluista rakennusteknisistä töistä, joihin on myönnetty lupa, joiden lupamenettely on vireillä tai joihin aiotaan hakea ensimmäistä kertaa lupaa toimivaltaisilta viranomaisilta seuraavien kuuden kuukauden aikana. Verkko-operaattori voi evätä pyynnön, jos se on antanut pyydetty tiedot julkisesti käyttöön sähköisessä muodossa tai jos kyseiset tiedot ovat käytössä keskitetyn tietopisteen kautta. Jäsenvaltiot voivat myöntää velvoitteista vapautuksia tapauksissa, joissa olemassa olevien fyysisten infrastruktuurien ei katsota teknisesti soveltuvan nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoon.

Rakennustöiden koordinointi

Jokaisen kokonaan tai osittain julkisista varoista rahoitettavia rakennusteknisiä töitä suorittavan yrityksen on täytettävä läpinäkyvin ja syrjimättömin ehdoin kaikki teleyritysten esittämät kohtuulliset pyynnöt, jotka koskevat rakennustöiden koordinointia, edellyttäen ettei tämä lisää alun perin suunniteltujen rakennusteknisten töiden kustannuksia ja että koordinointipyyntö jätetään mahdollisimman pian ja joka tapauksessa vähintään kuukautta ennen kuin lopulliseen hankkeeseen haetaan lupaa toimivaltaisilta viranomaisilta. Jäsenvaltiot voivat myöntää velvoitteesta vapautuksia arvoltaan vähäisissä rakennusteknisissä töissä.

Ongelmatapauksissa asia voidaan viedä kansallisen riitojenratkaisuelimen ratkaistavaksi (kansallinen sääntelyviranomainen tai muu jäsenvaltion nimeämä toimija).

Lupien myöntäminen

Teleyrityksillä on pyynnöstä oikeus saada sähköisessä muodossa keskitetyn tietopisteen kautta mitkä tahansa tiedot ehdoista ja menettelyistä, joita sovelletaan nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönoton edellyttämien rakennusteknisten töiden lupien myöntämiseen. Teleyrityksillä on myös oikeus jättää sähköisessä muodossa keskitetyn tietopisteen kautta hakemuksia luvulle, joita tarvitaan nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönoton edellyttämiin rakennusteknisiin töihin. Keskitetyn tietopisteen on helpotettava ja koordinoitava lupamenettelyä.

Toimivaltaisten viranomaisten on myönnettävä tai evättävä luvat kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen saamisesta, ellei kansallisessa tai unionin lainsäädännössä ole muuta säädetty. Mahdolliset epäämiset on perusteltava asianmukaisesti puolueettomin, avoimin, syrjimättömin ja oikeasuhteisin perustein.

Rakennusten sisäverkot

Uudet ja peruskorjattavat rakennukset on varustettava nopeat yhteydet mahdollistavalla sisäverkolla. Kaikki monen asunnon, uudet ja peruskorjattavat rakennukset on varustettava kiinteistön sisä- tai ulkopuolella sijaitsevalla keskitinpisteellä, jonka kautta teleyritykset voivat kytkeytyä rakennuksen sisäverkkoon. Jäsenvaltiot voivat myöntää veloitteesta vapautuksia tietäntyyppisille rakennuksille, erityisesti omakotitaloille, tai peruskorjaustöille tapauksissa, joissa näiden täyttämisestä aiheutuvat kustannukset olisivat kohtuuttomat. Teleyrityksellä on omalla kustannuksellaan oikeus liittää verkonsa rakennuksen keskittimeen, jos yksityiseen omaisuuteen kohdistuva vaikutus pidetään mahdollisimman vähäisenä. Teleyrityksellä on myös oikeus käyttää olemassa olevaa, nopeat yhteydet mahdollistavaa kiinteistön infrastruktuuria kohtuullisin ehdoin. Jos

nopeita yhteyksiä mahdollistavaa rakennusten ei ole käytettävissä, teleyritys voi tilaajan kanssa sopia yhteyden rakentamisesta.

Ongelmatapauksissa asia voidaan viedä kansallisen riitojenratkaisuelimen ratkaistavaksi (kansallinen sääntelyviranomainen tai muu jäsenvaltion nimeämä toimija).

3 Ehdotuksen vaikutukset

Vaikutukset lainsäädäntöön

Komission säädösehdotus on jäsenmaita suoraan velvoittava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus, joka ei edellytä kansallisia täytäntöönpanotoimia. Se ei sisällä kansallisen lainsäädännön kanssa ristiriidassa olevia säädöksiä, eikä se edellyttäne kansallisen lainsäädännön muuttamista.

Liikenne- ja viestintäministeriössä valmistellaan parhaillaan tietoyhteiskuntakaarta, johon kootaan keskeiset sähköistä viestintää ja tietoyhteiskunnan palvelujen tarjontaa koskevat säännökset. Asetuksen mahdollisesti aiheuttamat päällekkäisyydet ja täsmennykset viestintäalan lainsäädäntöön voidaan ottaa huomioon tietoyhteiskuntakaaren valmistelussa tai muuttamalla tietoyhteiskuntakaarta sen tultua voimaan.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Asetusehdotuksen mukaan mahdolliset ristiriidat voidaan viedä kansallisen riitojenratkaisuelimen ratkaistavaksi. Tällaisena toimisi kansallinen sääntelyviranomainen (Suomessa Viestintävirasto), ellei jäsenvaltio nimeä tähän tehtävään muita toimivaltaisia elimiä. Kansallisen riitojenratkaisuelimen on oltava oikeudellisesti erillinen ja toiminnallisesti riippumaton kaikista verkko-operaattoreista. Sillä on oltava valtuudet määrätä verkko-operaattoreille asianmukaisia, tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia, jos riidan ratkaisupäätöksistä johtuvia velvoitteita rikotaan. Tehtävän hoitaminen jossain määrin lisää riitojenratkaisuelimeksi nimetävän viranomaisen työmäärää.

Viranomaisten työmäärää lisäisi keskitetyn tietopisteenä toimiminen. Asetusehdotuksen mukaan kaapelin sijoituslupahakemukset on voitava jättää keskitetyn yhteys-

pisteen kautta ja myös tietyt vähimmäistiedot minkä tahansa verkko-operaattorin fyysisestä infrastruktuurista on saatava keskistetyn yhteyspisteen kautta. Komission asetusehdotuksen mukaan myös keskitettyä tietopisteenä toimisi kansallinen sääntelyviranomaisen, ellei jäsenvaltio nimeä tähän tehtävään muita toimivaltaisia viranomaisia. Sijoituslupia myöntävät monet toimijat, esim. kunnat omilla alueillaan, Liikennevirasto, yksityiset maanomistajat, alueelliset tele-, sähkö- ja vesilaitokset jne. Asiointi keskitetyn yhteyspisteen kautta niiden kaikkien kanssa ei ole helpposti järjestettävissä, vaikka onkin tavoitteenä kannatettava.

Taloudelliset vaikutukset

Komission asetusehdotuksella ei ole vaikutuksia valtiontalouteen. Viranomaisten lisätehtävät on hoidettavissa nykyisiä resursseja uudelleen suuntaamalla.

Vaikutukset yrityksiin

Komissio on asetusehdotuksessaan arvioinut myös yrityksiin kohdistuvia vaikutuksia. Asetusehdotuksen mukaan verkko-operaattorin velvoite myöntää toiselle operaattorille fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeus voi rajoittaa niiden elinkeinovapautta ja omistusoikeutta. Velvoitteen haitallista vaikutusta lieventää kuitenkin säännös, jonka mukaan käyttöoikeus olisi myönnettävä kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin, mukaan lukien hinta. Liikesalaisuudet voidaan olemassa olevaa infrastruktuuria koskevasta tiedonantovelvoitteesta huolimatta suojata myöntämällä vapautuksia yritys- ja liikesalaisuuksiin liittyvistä syistä.

Julkisista varoista rahoitettavia rakennustöitä suorittavien yritysten velvoite täyttää kaikki kohtuulliset käyttöoikeuspyynnöt viestintäverkon osien sijoittamiseksi voi rajoittaa niiden elinkeinovapautta ja omistusoikeutta. Tätä velvoitetta sovellettaisiin kuitenkin vain sillä ehdolla, ettei se aiheuta lisäkustannuksia alun perin suunniteltuihin rakennusteknisiin töihin ja että koordinoitupyntö esitetään mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

4 Ahvenanmaan toimivalta

Ahvenanmaan itsehallintolain 27 §:n 40 kohdan mukaan teletoiminta kuuluu valtakunnan lainsäädäntövaltaan. Näin ollen laajakaistaa koskeva sääntely kuuluu myös valtakunnan lainsäädäntövaltaan. Itsehallintolain 18 §:n 7 kohdan mukaan rakennus- ja kaavoitustoimi sekä naapurussuhteet kuuluvat sen sijaan maakunnan lainsäädäntövaltaan. Maakunnan toimivaltaan kuuluvat myös luonnon- ja ympäristönsuojelu (10 kohta) sekä teiden rakentaminen (21 kohta). Rakentamista koskeva lupaprosessi kuuluu näin ollen maakunnan toimivaltaan.

5 EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta ja päätöksentekomenettely

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklaan. Ehdotus hyväksytään SEUT 294 artiklan mukaisessa tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä eli niin sanotussa yhteispäätösmenettelyssä, jossa neuvosto ja Euroopan parlamentti päättävät asetuksen antamisesta yhdessä. Neuvosto tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä.

Ehdotuksen oikeusperustan voidaan katsoa olevan asianmukainen. Edelleen voidaan katsoa, että ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen, kuten komissio on ehdotuksensa perusteluissa esittänyt.

6 Kansallinen valmistelu

Liikenne- ja viestintäministeriö on kuullut asetusehdotuksesta eri tahoja laajasti tätä kirjelmää ja valtioneuvoston kantaa valmistelussa. Komissiosta epävirallisesti saatu asetusehdotuksen luonnos oli muun muassa sähkö- ja vesihuoltoverkoista ja maankäytöstä vastaavien ministeriöiden (työ- ja elinkeinoministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö ja oikeusministeriö), Viestintäviraston, Liikenneviraston, Suomen Kuntaliiton ja FiCom ry:n sekä Ahvenanmaan maakuntahallituksen arvioitavana jo ennen kuin komissio antoi asetusehdotuksen.

Ehdotus on käsitelty EU-jaoston 19 (viestintä) kirjallisessa menettelyssä 15–

17.4.2013. Liikenne- ja viestintäministeriö sai asetusehdotuksesta ja sitä koskevasta U-kirjelmän luonnoksesta lausunnon Viestintävirastolta, Suomen Kuntaliitolta, FiCom ry:ltä, Ahvenanmaan maakuntahallitukselta, TeliaSoneralta, Yleisradio Oy:ltä ja Kuluttajaliitto ry:ltä. Kaikki lausunnonantajat pitivät komission asetusehdotuksen tavoitetta – infrastruktuurien yhteisrakentamisen ja yhteiskäytön edistämistä – hyvänä.

Viestintäviraston mukaan kyse on kuitenkin merkittävistä muutoksista nykysääntelyyn ja sen vuoksi jatkovalmistelussa tulisi kiinnittää huomiota riittävään siirtymäaikaan ja siihen, että asetus jättää jäsenvaltioille tarpeeksi liikkumavaraa toimintamallien ja toimivaltaisen viranomaisen valinnassa. Viestintäviraston mielestä tulisi vielä harkita olisiko jokin muu toimenpide kuin jäsenvaltioita suoraan velvoittava asetus parempi edistämään asetusehdotuksen tavoitteita. Viestintäviraston käsityksen mukaan myös asetuksen suhde eräisiin EU:n direktiiveihin ja mahdolliset päällekkäisyydet tulee arvioida asetuksen jatkovalmistelussa.

FiCom ry pitää hyvänä sitä, että teleyritysten lisäksi muutkin infrastruktuurin haltijat sisältyvät asetusehdotuksen soveltamisalaan. Komission esittämä kuukauden enimmäiskäyttörajoitus kaapeleiden sijoitusluville on *FiCom ry:n* mielestä liian pitkä. Turvallisuuskäytökohdat ja liikesalaisuuksien suoja on myös uudistuksissa otettava huomioon. *TeliaSonera* yhtyi *FiCom ry:n* lausunnossa esitettyihin näkökohtiin.

Suomen Kuntaliitto totesi lausunnossaan, että tietoliikenneverkkojen merkitys yhteiskunnan toimivuuden kannalta lisääntyy tulevaisuudessa ja niitä tulee säädellä osana perusinfrastruktuuria kuten vesijohto- ja sähköverkoja. Tarpeetonta päällekkäisen infrastruktuurin rakentamista tulee välttää. Päällekkäisyyden välttäminen ja teknologianeutraliteetin vuoksi tulee musta kuitu sisällyttää yhteiskäytön piiriin kuuluvaan passiiviseen infrastruktuuriin. Tämä on myös rakentamisen osalta tehokkain tapa saavuttaa kustannushyötyjä ja vähentää rakentamisesta syntyviä haittoja. Kuntaliitto painotti myös sitä, että suunnitteluprosessi kestää useita kuukausia. Operaattorit pitäisi saada jo tähän suunnitteluprosessiin mukaan, jotta osataan tehdä

tarvittavat tilavaraukset tulevaa rakentamista varten. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunnilla on Suomessa velvollisuus sovittaa kaduilla tehtäviä töitä yhteen. Kuntien hankkeet ovat julkisilla varoilla toteutettuja ja nykyisin useimmiten yritysten toteuttamia. Kuntien hankkeissa rakennetaan yleensä aina muutakin verkostoa ja esitetty menettely aiheuttaisi irrallisen yhteensovittamisveloitteen televerkoston osalta urakoitsijoille. Kuntien kannalta tärkeä näkökohta rakennustöiden koordinoinnissa ja lupaprosessissa on muut tulevat ja suunnittelut hankkeet ja tapahtumat, olemassa olevat verkostot, turvallisuus, viihtyisyys ja liikenteen sujuvuus eri liikennemuodot huomioon ottaen. Jos asetusehdotus tulisi voimaan sellaisenaan, niin yhteyspisteellä tulisi olla käsitys näistä kaikista em. kuntakohtaisista mahdollista näkökohdista ja sellainen on hyvin haastavaa.

Ahvenmaan maakuntahallitus toteaa, että sen aiemmin esittämät epäviralliset kommentit on otettu huomioon. Asetusehdotuksessa esitettyjen uudistusten toteuttaminen Ahvenanmaalla edellyttää lisäselvityksiä jatkovalmistelun aikana.

Kuluttajaliitto ry kannattaa esitettyä asetusta ja katsoo sen parantavan kuluttajien mahdollisuuksia saada nykyaikaiset viestintäpalvelut käyttöönsä nykyistä halvemmin hinnoin.

7 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää hyvänä asetusehdotuksen tavoitetta alentaa laajakaistarakentamisen kustannuksia infrastruktuurien yhteiskäyttöä ja yhteisrakentamista edistämällä. Hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta on jo kesäkuussa 2009 todennut yhteisrakentamisen tärkeyden ja puoltanut sen edistämistoimia. Suomessa yhteisrakentamisesta on saatu hyviä kokemuksia. Valtioneuvosto pitää hyvänä myös sitä, että asetusehdotus koskee teleyritysten lisäksi muitakin verkko-operaattoreita, esim. liikenne-, sähkö-, kaasu-, sekä vesi- ja viemäriverkkojen haltijoita sekä kaikkia kaapeleiden sijoitusluvan antajia (valtio ja kunnat). Tämä antaa hyvät lähtökohdat yhteisrakentamisen edistämiseksi. Valtioneuvosto kuitenkin katsoo, että näkökulma voisi olla laajempi kuin pelkästään

laajakaistarakentamisen kustannusten alentaminen. Yhteisrakentamisella on saavutettavissa säästöjä myös esim. sähkö- ja vesihuoltoverkkojen rakentamisessa.

Valtioneuvosto kannattaa periaatteellisella tasolla myös asetusehdotuksen tavoitetta harmonisoida kaapeleiden sijoituslupien myöntämistä ja ottaa käyttöön yhden asiointipisteen malli. Tämä varmasti nopeuttaisi ja helpottaisi hankkeiden toteuttamista. Lähtötilanne ja olosuhteet ovat jäsenmaissa kuitenkin hyvin erilaiset ja siksi jäsenmaille tulisi jäädä enemmän liikkumavaraa päätettäessä siitä, kuinka kohden nykyistä yhtenäisempää sijoituslupamenettelyä edetään. Suomessa kaapeleiden sijoituslupia myöntävät sadat toimijat, esim. kaikki kunnat omilla alueillaan. Uudistuksen siirtymäajan tule siksi olla riittävän pitkä ja jäsenvaltioiden tulee voida päättää uudistuksen yksityiskohdista asetuksen asettamien reunaehtojen puitteissa. Suomessa oma erityiskysymyksensä on, kuinka esim. asetusehdotuksessa esitetty sijoituslupahakemusten keskitetty tietopiste toteutetaan Ahvenanmaan osalta. Esim. rakentamista koskeva lupaprosessi ja rakennus- ja kaa-voitustoimi kuuluvat maakunnan toimivaltaan.

Valtioneuvosto ei kannata sitä, että EU-tasolla säädetään sijoituslupahakemusten enimmäiskäsittelyajoista, koska tämä voi joissain tapauksissa jopa pidentää käsittelyaikoja. Asia tulee jättää kansallisesti päätettäväksi.

Asetusehdotuksen mukaan tietyt vähimmäistiedot minkä tahansa verkkooperaattorin fyysisestä infrastruktuurista on saatava keskistetyn yhteyspisteen kautta.

Myös tietoja meneillään olevista tai suunnitelluista rakennustöistä esitetään osaksi keskistetyn yhteyspisteen palvelua. Valtioneuvosto pitää ehdotusta sinänsä kannatettavana. Uudistuksen tarkempi toteuttamismalli tulee jättää kansallisesti päätettäväksi ja siirtymäajan tulee olla tarpeeksi pitkä. Kansallista sääntelyviranomaista paremmin keskistetyn yhteyspisteen tehtävä voisi soveltua esim. kaupalliselle yritykselle. Tällöin tulee kiinnittää erityistä huomiota verkostojen turvallisuusnäkökohtiin. Yhteyspisteissä käsiteltävät tiedot ovat verkkojen turvallisuuden kannalta kriittisiä ja suureksi osaksi myös liikesalaisuuksia. Suomessa hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi joulukuussa 2011, että verkostojen haltijat velvoitetaan muuttamaan verkkotiedot sähköiseen muotoon. Tämä edistää liikenne- ja viestintäministeriön työryhmän vuonna 2010 ehdottaman ”yhden luukun mallin” käyttöönottoa kaapelitietojen hallinnassa. Yhden luukun malli on pitkälti yhdenmukainen asetusehdotuksessa nyt esitetyn mallin kanssa.

Asetusehdotuksella pyritään edistämään myös nopeat yhteydet mahdollistavan sisäverkon toteuttamista uusissa ja peruskorjattavissa rakennuksissa. Ehdotukset ovat kannatettavia. Tältä osin tulee kuitenkin ottaa huomioon Suomen useimmista muista EU-maista poikkeava järjestely, jossa kiinteistöt teleyritysten sijaan omistavat sisäverkkonsa. Asetuksen on mahdollistettava riittävä kansallinen liikkumavara niin, että kiinteistön omistajien omaisuudensuoja kytetään Suomen muista jäsenvaltioista poikkeavassa tilanteessa turvaamaan.